This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Rom
85
-1
WIDENER
R3M6 C

Rom 2785.41

Harvard College
Library

THE GIFT OF

Archibald Cary Coolidge

Class of 1887

PROFESSOR OF HISTORY

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CARITAT

POESÍES

DE

MOSSÈN JACINTO VERDAGUER

ESTAMPADES

AB MOTIU DELS TERRATRÉMOLS

DE ANDALUSÍA

TERCERA EDICIÓ

BARCELONA
LLIBRERÍA Y TIPOGRAFÍA CATÓLICA, Pí, 5
1893

Digitized by Google

Fom 2.185.41

HARVARD COLLEGE LIBRARY
GIFT OF
ARCHIBALD CARY COOLIDGE
APR 28 1925

Ab aprovació de l' Autoritat eclesiástica

Digitized by Google

AL EXCEL-LENTÍSSIM

SENYOR BISBE DE BARCELONA

Excm. Sr.:

Entrant al Palau de Vossenyoría, fá alguns dies, quan més sovintejavan los desconsoladors telegrames sobre 'ls efectes dels terratrémols d' Andalusía, vegí que multitut de persones á Vossenyoría feyan dipositari de sos dons y almoynes. L' un dexava diners, l' altre roba, qui un parell de cadires, qui un moble de cuyna, aquest una taula que pot ser necessitava pera menjar, aquell un coxí ó matalás que tal vegada aquella nit trobaría á faltar... Un comerciant regalá 700 barretines, que en exes diades de fret rigorós abrigarán los caps andalusos un xich més que l' ayrós calanyés; un

Digitized by Google

sacerdot, que no volgué anomenarse, dexá son mantéu, y una viuda obligá á son fill de pochs anys á llevarse lo gabán y á dexarlo allí, tot explicantli que sería per algún pobre noy d' Andalusía que estava despullat y que no tenía mare... Avergonyit y ab les llágrimes als ulls me n' aní á casa á cercar mon óbol humil. ¿Qué puch donar? me digui á mi meteix, y axís com si hagués sigut flequer hauría duyt un parell de pans, essent poeta me cregui obligat á donar algún bè de Dèu de poesía: quod autem habeo, hoc tibi do. *Buydí mes escorregudes carteres, aprofití algún retall, doní forma á alguna idea, y veusaquí la historia d' aquest petit llibre que, per nostres germans d' Andalusía, poso (besantles ab reverencia) en les mans de Vossenyoría, pura y senzillament com una almoyna del cor.*

JACINTO VERDAGUER, PVRE.

Barcelona, Janer 1885.

Digitized by Google

LA CARITAT

¿Heu vist lo cedre altívol, del Líbano en la serra,
alçarse com de fulles y tronchs altra Babel?
ses branques, hont la volva de neu jamay s' aferra,
s' abaxan á la terra,
mentres son front de fletxa s' enfonza dins lo cel.

Haver podría d' astres del cel una corona,
y se la fá de fulles y un cap de brot humil,
tot lo que reb la branca més alta á la segona,
aquexa á terra ho dona,
á gotes la roynada, la pluja fil á fil.

Digitized by Google

De la virtut més alta lo cedre es una imatge:
los núvols atravessa cercant lo Criador,
los dons que li demana y aplega ab son brancatge,
son perles per l' herbatge,
son magna per l' abella, rosada per la flor.

Son goig per los qui penan, conhort per los qui ploran
per la ferida bálsam, per la tristor somrís,
lo preu son de la gloria per los que allí atresoran,
pels cors que á Dèu anyoran
son raigs de llum que envía lo sol del paradís.

Quan ab Jesús baxava del cel, há vint centuries,
los Angels de la Gloria ploravan de dolçor,
ploravan á la terra, venint á voladuries,
y al só de ses canturies
s' inaugurá entre 'ls hómens lo regne del amor.

Los hómens respongueren, al só de les cadenes
rompudes, ab un hymne d' amor y agrahiment;
les flors, de fel y llágrimes fins aquell día plenes,
tingueren les serenes
estrelles per germanes, á dalt del firmament.

Digitized by Google

Bethlém veya, entre palles, Dèu als pastors somriure;
de bat á bat ses portes obriren les presons;
lo monstre de la guerra dexá estimar y viure;
dexant l' oasis lliure,
de la maysó dels hómens fugiren los lleons.

Pel pobre que no sembra, los richs llur camp sembraren
y pels aucells que cantan d' amor en sos teulats;
per l' orfanet les mares lo velló d' or filaren
que les ovelles daren,
y la misericordia vestí los despullats.

Flor que del cel adollas en terra los aromes,
¡oh Caritat! cadena de flors que l' amor feu,
en terra, tu, agermanas los hómens ab los hómes,
y atravessant les bromes,
ab anells d' or enllaças los hómens ab son Dèu.

Digitized by Google

¿PER QUÉ CANTAN LES MARES?

En lo piset més humil
del carreró de la Cera
canta una mare gentil,
com aucell en primavera.

Canta una hermosa cançó,
la del Infant y la Dida,
tot abraçant l' infantó,
que les llágrimes oblida.

Son espós está ferit
ajagut en una estora;
ahir vengueren lo llit
per traure la fam á fora.

Digitized by Google

De flaçades y llençols
fá deu díes que no 'n tenen;
un los ne resta tan sols,
que empenyarán, si no vènen.

Per menjar no tenen res,
per cremar ni un brot de llenya;
com no s' ha d' encendre més,
lo fogó també s' empenya.

L' infantó no té breçol,
la mare no té cadira,
mes canta com rossinyol,
peró son marit sospira.

—¿Per qué, esposa del mèu cor,
per qué tan alegra cantas,
quan jo conto ab greu tristor
mes penes ¡ay! que son tantes?

De tant com á casa he vist,
joyes, mobles y moneda,
sols la Creu de Jesucrist,
tan sols la Creu nos ne queda.

Digitized by Google

May més podré treballar,
sempre creix ma malaltía,
jo me 'n vaig cap al fossar
y ¡ay! hi vaig ab companyía.

Y nostre fill ¿què farà,
tot soiet, sens pare y mare?
¿per ell un arbre hi haurá
que ab la seva ombra l' ampare?

¿Y tu cantas? Válgam Dèu!
¿vols que ma pena s' ignore?
¿Per qué cantas, amor mèu?
— Per que 'l nostre fill no plore. —

Digitized by Google

LO CEGO D' ALHAMA

Tot ho ha perdut
lo cego d' Alhama,
son hort sempre vert,
son hort y sa casa,
son pare estimat,
sa mare y germana,
sa esposa y sos fills,
lo niu y niuada,
y ¡ay! l' enteniment,
finestra de l' ánima.
Tot ho ha perdut,
sinó la guitarra.
Quan pensa ab los seus,
ab ella s' abraça,

Digitized by Google

y ploran tots dos,
y ploran y cantan,
com dos cors malalts
de mal d' anyorança.
—¿Ma esposa ahont es?
lo cego demana;
¿ahont son mos fills?
¿ahont son mos pares?
me faltavan ulls,
ara tot me falta...—
Ella, gemegant,
respón á ses llágrimes;
mes en sos gemechs,
lo cego d' Alhama
creu sentir lo plor
d' aquells que tant ayma.

Digitized by Google

LA MORT DEL ROSSINYOL

Per l' axerit infant de la masía
la mare avuy no troba cap consol;
tirant pedres en l' ayre aquest mitg-día
vegé caure á sos peus un rossinyol.

Lo vegé tremolar sobre les fulles
y extendre ses aletes expirant,
y gelarse, esllanguides, ses despulles,
lira trencada aprés son últim cant.

Ajagut aprop sèu sobre l'herbatge
plorá tota la tarde sobre d' ell,
y apetonantlo, li parlá eix llenguatge,
propi d' un nin parlant ab un aucell:

Digitized by Google

—Rossinyolet, dels boscos alegría,
¿per qué jo he hagut de ser lo teu butxí,
jo que á ton cant al vespre m' adormía,
y 'm desvetllava ab ell cada matí?

Mes germanes petites, d' escarnirte
provavan amagantse en la verdor;
les grans l' alè aturavan per ohirte,
recordant, somioses, son amor.

Ma bona mare, en éxtasis tranquila,
bevía 'l cant, com rajolí de mel,
dihent: «Si en terra axí un aucell refila,
¡ cóm cantarán los Angelets al cel !»

Si son ullets dels Angels les estrelles,
del cel al vespre en lo balcó blavís,
n' exían á escoltar tes cantarelles,
¡ay! ressó dels concerts del paradís.

¡Y eix salari 't doní per tes albades,
de la boscuria angélich trobador!
¡arpa del cel, tes cordes he trencades
quan vessavas més hymnes en mon cor!

Digitized by Google

¿Quin mal m'has fet, per que 't llevás la vida?
¿Te podría ab sanch meva retornar?
¡ay no! que al cor t' arriba la ferida;
¡may més, may més te sentiré cantar!—

Y plora l' infantó tot aquell día,
ni 's vol aconhortar de sá dissort;
plora també á la nit, y si somía,
gemegant anomena l' aucell mort.

Cosit á les faldilles de sa mare,
l' endemá, que es diumenge, á Missa va,
y agenollat, com fill als peus del pare,
son delicte al vicari confessá.

Aliviant sa pura conciencia,
plora l' hermós y tendre pecador,
y al perfúm de sa angélica ignocencia,
lo capellá barreja al seu son plor.

—Torna á ta casa, fillet meu, no plores,
li diu, Jesús perdona 'l pecat teu,
del paradís al músich no l' anyores;
te 'l tornará la gran bondat de Dèu.—

Digitized by Google

L' infantó ab sa mareta se 'n tornava,
son cor plé d' esperança y de consol,
y, al ser á casa seva, refilava,
com ahí', en la bardissa 'l rossinyol.

Digitized by Google

LA BOYRA

—¿Ahont vas, boyreta d' or,
ahont vas, boyrina,
barquitxó del riu del cel,
que dexas la riba?
¿dalt, al cim del Canigó,
no hi jeyas tranquila?
—Vaig á fer ombra á un infant,
á un infant que expira,
ofegat pels raigs del sol
sota un cep de vinya.
Sa mare está magencant,
per guanyar la vida

Digitized by Google

á un ó dos altres que 'n té
jugant per la vila.
—Corre, corre, boyra d' or,
vola hont Dèu t' envía.—

¡Quan arriba al cap del rest
la mareta viuda,
si no fos la boyra d' or,
també 's moriría!
¡Oh! ¡ab lo bes que 'ls dos s' han dat
los torna la vida!

Digitized by Google

L' ATZEBARA Y LA FLOR

La flor diu á l' atzebara:
—¿Tu, quí ets?
no m' agradan ni ta cara
ni tos fets.

Del jardí jo só la reyna,
tu 'l tirá;
si no tens aquí altra feyna,
feste enllá.—

L' atzebara se retira
d' aprop sèu,
y á la flor, trèmola d' ira,
diu:—Adèu.—

Digitized by Google

L' atzebara estava entre ella
y 'l camí,
respectable centinella
del jardí.

Vils ramades hi entraren,
¡pobra flor!
y ab sos peus ¡ay! profanaren
son front d' or.

Al anarsen ja sa vida,
fá un sospir:
—Ja que moro, penedida
vull morir.

No seguíu, flors, mon exemple,
que es ben dur;
l' atzebara, de mon temple
fou lo mur.

La ignocencia, flors y nines,
es l' edém;
sía 'l clos verder ó espines,
no 'l trenquém.—

Digitized by Google

LO RECTOR DE VILANOVA

Lo Rector de Vilanova
fá com Dèu Nostre Senyor,
en cada sepulcre hi troba
per son altar una flor.

Com lo fossar cristiá
la corona es de la esglesia,
ell entre les flors del cel
planta les flors de la terra.

Anant á Missa y venint
les entre-cava y herbeja;
les rega quan tenen set
ab aygua de la cisterna,
y 'n rega algunes ab plors

Digitized by Google

que estiman més que les perles.
Les margarides humils,
veyent sos ulls que blavejan,
si no devalla del cel,
si no 'n devalla s' ho pensan.

Aqueix lliri que fá test
d' una fossana modesta,
cobreix lo cos d' un infant
que fou mirall d' ignocencia.

Sota aquell roser florit
dorm una hermosa donzella.
Quan á Missa matinal
vé sa mare cada festa,
aguayta entre 'ls branquillons
si son amor se desvetlla:
son galant jau més enllá
sota aquell tany d' olivera.

Eix ufanós gessamí
un pobre vell cobricela;
bé n' es de blanca sa flor,
n' era més sa cabellera,
n' era més son esperit,
colóm que pel cel voleya.

Digitized by Google

Caritat

Entre les fosses dels seus
té 'l Rector la fossa seva,
puix fins després de morir
vol viure entre ses ovelles:
no hi planta les millors flo
mes es la que més contemp
Com les belleses mortals
per lo fossar de la terra,
veu volarhi 'ls papallons,
los papallons y l' abella,
y ab son murmuri suau
sos *De profundis* barreja.
De totes aquexes flors
fentne un ramell cada festa
les fá lluhir en l' altar,
com en la joya les perles,
com les virtuts en lo cor,
com en un cel les estrelles.

Lo Rector de Vilanova
fá com Dèu Nostre Senyor
en cada sepulcre hi troba
per son altar una flor.

Digitized by Google

¡AMUNT!

Ja fá quinze anys, des de 'l balcó de sobre
te veya al primer pis;
no estavas ¡ay! com ara, vell y pobre,
baldat y malaltíç.

No era ton llit un catre, com es ara,
sense coxí y llençols;
no se 't menjava 'l sufriment la cara,
ni tos vestits la pols.

Un niu d' aranyes no era, no, ta arcoba,
oberta com un camp;
no robava lo fret la teva roba,
tos aliments la fam.

Digitized by Google

Pobresa de Jesús tan estimada,
¡còm t' avorreix tothom!
d' altres virtuts esglaya la mirada,
de tu ja esglaya 'l nom.

Ta escala es de rajol, era de marbre,
y avuy no 's gasta tant;
fins, dintre 'l bosch, quan cau á terra un arbre,
los aucellets se 'n van.

Y, amunt, del primer pis, niu de tos pares,
pujares al segón,
que l' endemá per lo més alt dexares,
llançat pel mar del món.

De la escala los pisos, á sa onada,
pujares d' un á un,
fins que 'l terrat prengueres per estada,
no haventhi més amunt.

Tu la ciutat, de cap á cap, dominas,
mes ella á tu no 't veu;
sols te veu una estrella entre boyrines,
guaytant com ull de Dèu.

Digitized by Google

¿Quí 't visita allá dalt? les orenetes
que passan tot cantant,
com passan per la terra los poetes,
los cors aconhortant.

Ahir també te visitá l' Altíssim
en mans del sacerdot,
y, al darte l' óscul del amor dolcíssim,
apar que 't deya eix mot:

«Vina; del món, que de son sí 't desterra,
lo cor es ben cruel;
mes ¡amunt! si t' allunyas de la terra,
t' acostas cap al cel.»

Digitized by Google

AMOR

Amor meus et omnia.

Jesuset hermós,
mon cor vos adora,
claror dels meus ulls,
estel de ma gloria.
Mon cor sempre us diu
la metexa cosa,
peró ja us diu prou
si 'l vostre l' escolta.
Trobador novell,
sé sols una troba,
mon llaút es xich,
té sols una corda,

Digitized by Google

y mon pit un sol
amor que 'l devora.
Com lo vent que brunz
y la mar que ronca,
la fulla que 's mou
y l' aygua que brolla
y 'l cèfir que riu
tot besant la rosa,
com lo cant del sit
y 'l plor de la tórtora,
l' amor quan es gran
té sols una nota.

Digitized by Google

LO LLIRI BLAU

A EN JOAN MONTSERRAT Y ARCHS

La congesta de la serra
digué un día al cel hermós:
—¿Per qué enjoyas tant la terra,
com á una esposa l' espós?

Ab flors brodas sos herbatges,
y enribetas sos camins;
fas ton hort de sos boscatges,
de ses planes tos jardins.

Sa perleta té cada herba,
sa catifa cada prat,
son vol l' áliga superba,
sos llampechs la tempestat.

Digitized by Google

Vestexes ab verda roba
sos membres sechs y envellits,
cada any li 'n donas de nova,
cubrint ab roses sos pits.

¡Ay! y á mi que só tan pura
com les roses de Sarón,
ab un raig de ta hermosura
may coronas lo meu front!—

Ja li envía una boyrina
per cobrirse cada nit,
com un vel de glassa fina
per mans de verge texit.

—Grans mercés, diu la congesta;
mes si 'm dasseu un joyell,
lo duría cada festa,
com la esposada l' anell.

—Si t' agrada una poncella,
diu lo cel, de mon jardí,
pots triarne la més bella
per flayrar cada matí.

Digitized by Google

—¡Ay! la estrella es blanquinosa,
no s' ovira al costat meu;
daume joya més vistosa,
vos que á mils les joyes feu.

—¿De quín color la voldrías?
mira al cel l' iris florir;
de totes ses pedreríes
¿quína 't plau més?—Lo safir.—

Lo cel somrigué al Altíssim
ab un ayre molt suau,
y d' aquell somrís puríssim
ne brotava 'l Lliri blau.

Digitized by Google

LO BRUEL

Tradició

Un pagés hi há al Ampurdá,
que Llop-cerver s' anomena,
té les urpes de voltor,
la cara de gos de presa;
d' escanya-pobres com ell
no n' hi há un altre á la terra.
Ell roba á parents y amichs,
y de tot arbre fá llenya;
si no pot pendre un remat
s' aconhorta d' una ovella.

Com á Llop-cerver que 's diu,
xucla la sanch de les venes;
si no 'ls pot xuclar la sanch,
á bocins la pell los lleva;

Digitized by Google

si no 'ls pot llevar la pell,
sense un fil de roba 'ls dexa.
A qui posa un corbatí
no 'l curarán pas los metges;
més li valdría un dogal
en mans del tira-cordetes.
En anys de fam com aquest
lo bé de Deu abassega,
lo d' antany y lo d' enguany
per ferne més bona venda.
Pobrets, si voléu menjar,
donauli *flor de ginesta*.
Si no teníu dobles d' or,
si no 'n teníu ell ne dexa
dantli 'l cinquanta per cent,
ò bé... 'l xanguer de la esquena.
A demanar caritat
no anéu may á casa seva,
puix té ensenyat un mastí
que sols als pobres mossega,
als pobres de Jesucrist
que ell menar voldría á l' herba,
cada día á pasturar
ab los bous y les ovelles.

Al acostarse la fam,
per ell lo temps de la messa,

Digitized by Google

se 'n puja dalt del graner,
¡troba pollada la xexa!
Pica de peus com un boig,
y axís dihent s' escabella:
—¿Donchs ahont llançaré 'l blat?
¿cóm ho faré que no ho vejan?
¡La vergonya que 'n tindré
me courá més que la pérdua!—
Mes son front de comdemnat
s' il-lumina ab una idea.
Quan se vé la mitja nit,
posa 'l blat á la carreta,
sachs y més sachs de forment,
saques y saques de xexa,
y 'ls va á tirar al Estany
que allá d' allá remoreja.
Quan es al peu del Estany
voldría tornar enrera,
veyent que sota sos peus
comença á desdir la terra.
Los braus voldría aturar,
¡mes apar que algú 'ls empenga!
Si anavan á pas de bou,
ara van á pas de llebra.
¡Serán diables malvats
que avuy farán bona sega!
Llop-cerver llança un gran crit,

Digitized by Google

mes ja en les ones se n' entra
á gabells xexa y forment
ab los bous y la carreta,
dins un remolí d' infern
que les aygues arrestella!

Allí s' enfonzá l' avar,
com dins la mar una pedra;
may més se n' ha sabut res:
sols en temps de primavera,
dins l' Estany de Castelló,
y en l' Estany de Torruella,
los pagesos del voltant
senten uns bous que bruelan.

Digitized by Google

¡POBRA MARE!

—Nou fills tinguí,—tot expirant me deya;—
com me 'ls ha dat, tots me 'ls ha presos Dèu.
¡Nou angelets!—Y al dir axó somreya;
¡pot ser ¡la pobra! en son desvari veya
que ab ella aquella nit serían deu!

—L' un era, com un ángel, ros y tendre,
l' altre era, com un pésol, axerit,
y l' altre era un caliu á punt d' encendre;
¡tan gran amor del meu amor va pendre,
tanta flama robá á mon esperit!

Digitized by Google

Com les nou cordes d' una grega lira
armonisavan sos nou cors en un,
los encenía tots una guspira,
fent ab totes ses flames una pira,
hont s' escalfava 'l meu... ¡ara difunt!

De ma niuada quatre foren nines,
de cor novell, de front somiador.
¿Per veureus arrancar, mes clavellines,
mos galdirons y roses sens espines,
per qué ha sigut vostre jardí 'l meu cor?

D' un á un vingueren y partiren,
¿hont anirán los ángels sinó al cel?
ab mi mon sér y vida 's compartiren,
la dolçor de mon pit ells la culliren;
¡mes ¡ay! per mi sols hi dexaren fel!

En dos besos tots ells s' evaporaren,
lo petó d' arribada y lo d' adèu,
sos Dèu-vos-guart ¡qué alegra me trobaren!
mes sos adèus ¡qué tristos ressonaren
dins la negra fossana del cor meu!

Digitized by Google

Ab plors sovint vaig á regar lo marbre
que tota ma riquesa se n' ha duyt;
mes un cor cristiá no es lo d' un barbre;
jo á mi meteix 'm dich: «Ditxós es l' arbre
de qui Nostre Senyor ne vol lo fruyt.»

M' han dexat d' un á un y jo m' anyoro,
sola y sens guía en esta vall de plors;
cada vegada que al cel miro, ploro:
¡Dèu de mos fills, altíssim Dèu que adoro,
pujáu la planta hont heu pujat les flors!

—Nou fills tinguí,—tot expirant me deya;—
com me 'ls ha dat, tots me 'ls ha presos Dèu.
¡Nou angelets!—Y al dir axó somreya;
pot ser, baxantla ja á buscar, los veya,
puix ab ella aquell vespre foren deu.

Digitized by Google

EN COMILLES

Quan jo era xich, feya castells en l' ayre,
castells de fades que s' emporta 'l vent,
ab torres y jardins y flors y flayre,
com los que fá y desfá l' encantament.

Ja feya mon alcáçar en l' altura
y 'ls astres coronavan lo seu front,
y cada nit brollava una llum pura
de sos balcons, com l' aygua d' una font.

Los boscos de columnes de l' Alhambra
sostenían ses voltes de cristall;
era una perla buyda cada cambra,
lluhían ses parets com un mirall.

Digitized by Google

Reys hi dançavan y gentils donzelles,
vessant de pedrería y de perfums;
plovían roses, diamants y estrelles
entre rius d' armonies y de llums.

Ja 'l feya en la ribera, y á ses plantes
la immensa mar tenía per estany;
bogavan en nau d' or prínceps é infantes,
com cisnes blanquinosos en llur bany.
. . . . . .

Palaus fá encara avuy ma fantasía,
mes en la terra ja no 'm fan feliç;
tots los palaus dels hómens donaría
per un niu d' oreneta al paradís.

Digitized by Google

RESIGNACIÓ

La creu que m' heu dat
abraço ab amor:
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Ab foch l' or se prova,
l' amor ab la creu;
si cercas á Dèu,
en la creu se troba.
¡ Dolçor sempre nova!
¡ Tresor amagat!
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Digitized by Google

Quan l' ánima plora
la gracia hi floreix;
qui al món may pateix;
lo cel may anyora.
D' amor es penyora
sofrir per l' Amat.
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Si en llit d' agonía
Jesucrist me vol,
me dona 'l consol
de sa companyía:
¡felíç malaltía
si 'l cel m' ha guanyat!
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Si á beure 'm convida
son cálzer amarch,
cap torment es llarch
en tan curta vida.
Petit feix s' oblida
portantlo de grat.
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Digitized by Google

Ben poch castigáu
á aquell que us ha ofés;
castigaume més,
peró perdonáu:
la Creu n' es la clau,
si 'l cel m' he tancat.
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Vull, com mon Amor,
cruels disciplines,
al front ses espines,
al llavi amargor,
y una llança al cor
que tan poch l' ha amat.
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

¡Qué hermós cel se veu
del cim del Calvari!
qui vulla pujarhi
la escala es la Creu.
¡Als braços d' un Dèu
ja tot m' he entregat!
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Digitized by Google

Tota Creu es d' or
si es Dèu qui la dona;
vindrá la corona
després del dolor.
¡Quí pogués morir
ab Vos abraçat!
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

¡Qué dolça es la Creu
ab Jesús portada!
¡qué dolça y amada
la esposa de Dèu!
Si ab Vos me voléu
en ella clavat,
Que 's faça, Senyor,
vostra voluntat.

Digitized by Google

LA MORT DEL ESCOLÁ

Al P. R. Rodamilans

A Montserrat tot plora,
tot plora d' ahí' ençá,
que allí á la Escolanía
s' es mort un escolá.
La Escolanía ¡oh Verge!
n' es vostre colomar;
á aquell que ahí' us cantava
¿quí avuy no 'l plorará?
Dins una blanca caxa
miráu qué hermós está,
n' apar un lliri d' aygua
que acaban de trencar.
Té 'l violí á la esquerra
que solía tocar,

Digitized by Google

lo violí á la esquerra,
l' arquet á l' altra má.
Sos companyons de celda
lo duhen á enterrar.
Lo rossinyol refila,
refila més enllá:
quan veu l' Escolanía
calla per escoltar.
Lo cant de les absoltes
lo venen d' assajar,
lo primer vers que cantan
del cel sembla vessar,
al segon vers que cantan
se posan á plorar.
Lo mestre de capella
los aconhorta en vá,
les fonts tornan rieres,
les rieretes mar.
Los monjos també ploran,
sols canta un ermitá,
sentint cantar los Angels
y ab ells lo nou germá,
aucell que obre les ales
y cap al cel se 'n va.
Mentre ell canta pels ayres
son violí tocá.

Digitized by Google

LA CEGUETA

N' es ben plantada, n' es bonicoya
na Margarida de Vall-de-Neu,
té 'ls ulls hermosos la hermosa noya,
mes ¡ay! no hi veu.

No veu les hortes quan naix lo día,
no veu los arbres, no veu les flors,
ni 'l cel, eix llibre ahont llegiría
somnis y amors.

No veu los lliris, ni les estrelles,
lo sech desembre, ni 'l maig florit;
¡vint anys que s' obren ¡ay! ses parpelles,
y encara es nit!

Digitized by Google

No veu los jóvens que la seguexen,
quan va á la Missa no veu l' altar;
¡té 'ls ulls hermosos, mes li servexen
sols per plorar!

L' alba que escampa clarors divines
no té per ella ni un brí de llum;
les roses tenen per ella espines
més que perfúm.

Quan los que passan li diuen rossa,
ella 'ls demana: —¿Qué es la rossor?
¿qué es la hermosura que es per l' ull brossa,
fletxa pel cor?

¿Qué son los astres que pel cel rodan,
com les idees per lo cervell?
¿qué es la estelada que exes flors brodan
com un mantell?—

Sa pobra mare de pena es morta,
única estela que la guiá;
¡y ara á la cega, de porta en porta,
la guía un cá!

Digitized by Google

Mes ella espera; no n' está trista.
Ací en la terra ¿quín ull hi veu?
¡Ditxosa d' ella! sols tindrá vista
quan veja á Dèu.

Digitized by Google

AMOR DE MARE

Lo dolent fill á la dolenta filla
digué un matí:
—Tu ets de mon cel la estela que més brilla,
¿qué vols de mí?

Te portaré de casa del meu pare...
tot un tresor;
te portaré les joyes de ma mare.
—Porta 'm son cor.—

Lo dolent fill la troba que dormía
tot somiant;
lo somni dolç que día y nit somía
n' es son infant.

Digitized by Google

Obre son pit y ab un coltell arranca
son pobre cor,
¡son cor que viu, com colometa blanca,
del seu amor!

Com llantia d' or portantlo en sa má dreta,
batre lo sent.
—¡Oh quí 't sentís, oh cor de ma mareta,
d' amor batent!—

Tot caminant, de sa estimada queya
prop del portal,
y ab dolça veu lo cor hermós li deya:
—¿Fill, t' has fet mal?—

Digitized by Google

AMOR DE FILL

Una viuda vella y pobra
s' está morint de fredor;
son nin voldría escalfarla,
no té llenya per fer foch.
N' agafa una destraleta,
se 'n puja de dret al bosch,
fá un feix de garrichs y arbossos
y alguna soca de boix.
La caminada es molt llarga,
tot seguit se feya fosch;
ja 'n dona una relliscada,
cau al abisme pregón
tot cridant: — ¡Mareta meva,
mare meva del mèu cor! —

Digitized by Google

No 'l sent, no, la pobra mare,
plorant al peu del escón,
plorant de fret y anyorança
sense 'l fill del sèu amor,
de son cel última estela,
de sa llar darrer tió.

Qui s' espera 's desespera;
¡les hores qué llargues son!
quan la nit es gayre trista
¡qué li costa dar lo tom!
Quan se vé la matinada,
á la porta sent un colp;
¿si será l' infant que espera?
¿si será l' infant ó nó?
Es l' infant de ses entranyes;
¡mes lo duhen dos pastors
sobre un feix de llenya seca,
no tan seca com son cos!
La mare 'l pren en sos braços
per escalfarlo á petons;
mes en compte d' escalfarlo
se comana sa fredor.
Encenen la llenya seca,
mes ¡ay! ja 'l fret es de mort.

Digitized by Google

Quan á l' ombra del sant temple
los posan al meteix clot,
com les campanes del poble,
la gent plora de tristor:
los vells ploran per la mare,
los jóvens per l' infantó;
tan sols no ploran los Angels,
que se 'ls ne pujan tots dos.

Digitized by Google

LA ROSA MARCIDA

Riereta avall baxava una rosa,
riereta amunt volava un aucell:
—¿Hont vas, del jardí la flor més hermosa,
mon amor més bell?

—Avuy, al besar mos peus la riuada,
m' ha dit: «Jo voldría besar lo teu front;
¡vínaten ab mi!» y en son doll breçada,
vaig á seguir món.—

— Ignocenta flor, que del tronch t' esquexas,
¡ay! aquexos márgens bé 'ls anyorarás;
cercarás les ditxes del edém que dexas,
la mort trobarás.—

Digitized by Google

Ella entre les ones anava y venía,
vestida d' escuma, de perles y d' or;
per un bes que dava cent besos rebía,
cent besos d' amor.

Mes ja, d' una á una, va perdent les fulles
y 'l torrent, que esflora son front virginal,
per més tendres roses dexa ses despulles
en mitg d' un sorral.

Riereta avall baxava una rosa,
riereta amunt pujava un aucell:
—¿Quín vent t' ha marcit, floreta amorosa,
de mon cor novell? —

Jo só l' aucellet, pagesa axerida,
que 't deya: «No hi vajas á viure á ciutat!»
la rosa ¡ay! ets tu, la rosa florida
que 'l món ha esfullat!

Digitized by Google

BON MISSATGE

Una nina de vuyt anys, — plora que plora,
del llit hont sa mare 's mor — está á la espona;
se li mor d' esllanguiment, — puix es tan pobra,
que si 'l pá no 's va á captar — ningú li 'n porta.
Son casot no es un casot, — es una cova,
una cova bosch endins, — sota una roca,
¡y la nina de vuyt anys, — mes ¡ay! hi es sola!
Trau lo cap al finestró, — com una rosa,
prou ne veu de romanins — y papallones,
prou ne veu d' arbres y aucells—y 'n sent de gloses,
y 'l cel blau de sos ullets — tot s' ennuvola.
¿Per sa mare qué fará — la pobra noya?
á la taula del escón — veu papé y ploma;
una carta á Dèu escriu — de cóm se troba:

Digitized by Google

— Ma mareta m' ho ha dit, — Dèu de la Gloria,
que si passo algún treball — á vos recorra;
lo treball que avuy tinch jo,—que ella es mitj morta;
¡si s' acaba de morir, — no ho fará sola!
¡Ajudaume, Dèu del cel, — en aquesta hora! —
Quan la lletra s' ha acabat, — d' un bes l' ha closa.
Allí al bosch no hi há corréu, — mes ella 'n troba,
puix té dintre 'l gabial — una coloma
que enviárenli, fá temps — ab una almoyna.
Lo missatge angelical — al coll li posa
lligadet ab un cordó — de seda groga.
L' aucellet per volá' al cel — no té prou força;
al niuet d' hont va sortir — volant se 'n torna;
colomar d' hont ha sortit — es la Parroquia.
La carteta 'l bon rector — ha mitg desclosa:
al primer mot que 'n llegeix — sos ulls s' enlloran.
Pobra nina del casot, — ta fé es hermosa,
mes ta carta al bon Jesús — tindrá resposta.
Missatger que li durás, — afányat, corre,
si t' aturas pel camí — ja serán mortes;
sa mareta dintre 'l llit — y ella á la espona.

Digitized by Google

JESÚS A SOS AMICHS

Mandatum novum do vobis: Ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.

In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.

SANT JOAN, C. XIII, V. 34 y 35

Tot sol dintre 'l sagrari jo sospiro;
prou tinch que sospirar,
sobre la terra extendre 'l mal quan miro
com ones de la mar.

Com ones de la mar d' altre diluvi
que puja del infern,
de més d' un cor amat fentne un Vesuvi
que escup contra l' Etern.

Digitized by Google

Quan veig tornar lo món al paganisme,
los esperits al fanch,
los esperits que jo rentí ab batisme
de ma metexa sanch.

Quan veig al meu Vicari en la cadena
posat pels enemichs.
¡Mes ay, mes ay! ¡los qui 'm donáu més pena
sou mos millors amichs!

¡Aquells que tinch en ma metexa taula,
dormint sobre mon cor,
los sagrats sembradors de ma paraula,
corréus del meu amor!

¿Perqué no us estimáu los uns als altres,
com jo vos he estimat?
si voléu que jo visca entre vosaltres,
jo só la caritat.

Será odiat qui á sos germans odía,
¿quí no m' ha ofés á mí?
¿quí no m' ha ofés set voltes cada día?
y á tots vos perdoní.

Digitized by Google

Jo só, jo só qui rebo les ferides
en exos llarchs combats,
veyent delmar les honres y les vides
de mos millors soldats.

De mos amichs no 'm feu més sacrifici;
feu guerra á Llucifer,
que escampa ses doctrines ab lo vici,
lo vici ab lo plaher.

Del regne meu la caritat es l' alba,
la nit es lo rencor;
y l' Angel que més ánimes me salva
es l' Angel del amor.

Dexáu regnar l' amor en exa terra,
l' amor de Jesucrist;
lligáu los cors, que dels germans en guerra
fins Dèu s' allunya trist.

Digitized by Google

EN L' ENTERRO D' UN NIN

Al entrar al cementiri
he sentit olor de lliri;
no n' hi há cap de florit:
sols al cloures una fossa
ovirí la testa rossa
d' un noyet petit, petit.

Lliri blanch de la ignocencia,
jo he sentit la teva essencia
quan pujava cap al cel,
dexant sols aquí á la terra
de flor mustia la desferra,
d' hont l' abella ha tret sa mel!

Digitized by Google

LA CUERETA

Qui bé fá, bé trobará.

I

Era al cor de l' ivernada;
la terra, viuda del sol,
plorava trista, abrigada
de neu freda ab un llençol.

Una cuereta ayrosa
volava per uns conréus;
de glaç tot era una llosa
hont se gelavan sos peus.

Digitized by Google

Demanava abrich als arbres;
estavan sense brancall,
ses soques eran de marbres,
sa brostada de cristall.

No tenían una fulla
per dar teulada al aucell,
cada brot era una agulla,
cada astaloch un coltell.

Los marfulls al peu dels sálzers
eran mates de cotó,
y aquéstos, copes de cálzers
de bisantina faysó.

Son colgats tots los terrossos
que abrigarían son llit,
son vidre 'ls sálichs y arbossos
que enjoya altre maig florit.

Son desertes les campanyes,
hont no li espera conhort;
son salines les montanyes,
costes núes sense port.

Digitized by Google

Si se 'n vola á un mas ó á un poble,
per no morir entre 'l gel,
per donarli allí mort doble
l' espera algun noy cruel.

Demana á un pastor posada,
al veure atançar la mort,
dihentse desesperada:
—Mort per mort prova la sort.—

Lo pastor no se n' extranya:
—Ben arribada, li diu;
petiteta es ma cabanya,
mes encara hi cap ton niu.—

En sa metexa escudella
li dona beure y menjar,
tot escalfantse, prop d' ella,
en lo pedrís de la llar.

Digitized by Google

II

Quan fon la nevada immensa,
sortint lo sol rialler,
per una malavolensa
lo pastor cau presoner.

Com no té germá, ni pare,
ni parent, ni companyó;
com no té una dolça mare,
sempre es sol á la presó.

Ses llágrimes ningú axuga,
ningú escolta son penar;
ningú, aquella creu fexuga,
ningú li ajuda á portar.

Sols un aucell lo visita,
entranthi cada matí,
per la finestra petita,
quan hi entra 'l raig diví.

Digitized by Google

Saltirona per la rexa,
y, al de dins donant consol,
ab los de fora se quexa
ab un cantar que fá dol.

Apar que diga ab veu vaga:
«Qui fá bé, bé trobará;
si amor ab amor se paga,
mon amor bé 't pagará.»

Tornant de Missa primera
la filla del batlle la ou,
y ab la cançó matinera
la seva ánima 's commóu.

Del aucell la llengua hermosa
la minyona no l' entén;
tan sols entén una cosa:
que 'l pastor es ignocent.

Arribant á casa seva,
demana á son pare un dó.
—¿Quín dó vols, la filla meva?
—Vull les claus de la presó.

Digitized by Google

Una cuera novella
amiga es del presoner:
lo cel nos parla per ella;
de traydor ¡oh! no 'n pot ser!—

La presó mentre ella obría
la cuereta 'n volá,
tot cantant lo que solía:
«Qui fá bé, bé trobará.»

Digitized by Google

A LA MORT DE D. ANTONI LÓPEZ

Del mar de Catalunya en la ribera
s' arrelá de Cantabria un arbre altíu;
ombra donava á la marina entera,
des de 'l port de Barcino al séu nadíu.

En sa robusta soca s' amarravan
los vapors de llevant y 'ls de ponent,
los que á Espanya ses illes enllaçavan
de llurs esteles ab lo fil d' argent.

Saba de cedre, y de gegant la força
tenía, tot batentse ab l' huracá;
dexava á la formiga dins sa escorsa
sa casa obrir y atresorar son grá.

Digitized by Google

Del anyell joguinós y les ovelles,
á sa ombra ressonava 'l tendre bel;
fabricavan les místiques abelles
ses bresques oloroses dins sa arrel.

Molts aucellets, al sò de ses canturies,
cada matí venían shi á breçar,
amorosos voltantlo, á voladuries,
com los nevats coloms llur colomar.

Tenía moltes branques y penjavan
de cada branca milenars de nius,
d' agrahiment bells cántichs ne rajavan,
murmuris dolços y aleteigs festíus.

A cada bes del ayre que 'l movía
una pluja de fruyt queya á sos peus,
solada d' or que 'l poble recullía
en places, ports, riberes y conréus.

¡L' arbre ha caygut! jo li diguí ans de caure
al colp terrible de la mort cruel:
—¿De tos recorts quín més te vé á complaure,
avuy que axecas ta brostada al cel?

Digitized by Google

¿Es d' haver vist á la ombra de tes branques
infantes, reys y prínceps solaçar,
com voladuria de gavines blanques
jugant ab les escumes de la mar?

¿Es d' haver, davant ells, de una á una,
fet desfilar vint naus á llur servey,
collar espléndit de brillants que engruna
lo vassall á les plantes de son rey?

¿D' haver sentit l' esclat de la grandesa?
¿D' haver gosat la flayre del amor?
¿D' haver passat per ones de riquesa,
sense dexarhi, ni tacar lo cor?

¿D' haver mitg segle, com marina roca,
ab l' ona, 'ls vents y la maror lluytat?
¿D' haverhi, com corona de ta soca,
honors y gloria y cors amichs lligat?

—No,—'m respongué, —mos díes més feliços
no me 'ls doná la gloria ni 'l plaher,
sinó l' orfe, lo pobre, 'ls malaltiços
que prengueren mon tronch per respatller.—

Digitized by Google

CHOR

Aném, Jesús nos crida;
anemhi tots, aném;
al cel, hont nos convida,
ab Angels jugarém.

Digitized by Google

¿Perqué 'l Dèu de la pau permet la guerra?
¿perqué lo dolç sempre té prop lo fel?
¿perqué Dèu dexa tremolar la terra?
—Perquè alcém més sovint los ulls al cel.

Digitized by Google

¡INGRATITUT!

Eran dos combatents, en crúa guerra
queya l' un sobre l' altre ab gran ardor;
ara-abans-ara 'l més valent aterra
al que ¡cobart! batalla de traydor;

arriba un terç del Gólgota en la serra,
se posa entre ells, diví mediador;
ferit per llurs espases cau á terra,
¡los braços axamplant, obrint lo Cor!

Es Crist; al vèurel moribunt son Pare,
que era un dels dos, l' abraça, requerint
al altre lluytador que no despare,
¡puix es son Fill hermós qui está morint!

Venía l' home á redimir; mes ¡ay!
¡que l' home encara 'l va ferint com may!

Digitized by Google

L' EURA

ALS EXCURSIONISTES

¿Perqué á les fulles d' eura esmaragdines
Dèu la figura los ha dat del cor?
Perquè, amigues fidels de les ruínes,
los donen l' abrigall del seu amor;

perquè servescan d' aspra á les que cauen,
á les que 's tenen dretes de mantell,
de sudari florit á les que jauen
cansades de parlarnos del temps vell;

perquè ab sos rinxos y garlandes verdes,
sian tapís de l' ábside trencat,
y amaguen del vell frontis les esquerdes,
arrugues ab que 'ls segles l' han llaurat;

Digitized by Google

perquè en seguici de la aérea arcada,
la acompanyen pels ayres en son vol,
y, ab sos braços d' esposa enamorada,
se lliguen al pilar que resta sol,

y per vestirlo en sa ivernal nuesa
li posen randes de sos brots novells,
d' hont penjan com adornos de viudesa,
de rahíms d' atzaveja los joyells;

perquè l' alt capitell que 'l temps esfulla
devorant ses figures afamat,
nos semble, ab nou relléu y ab nova fulla,
testa ahont lo cabell ha rebrotat.

Quan mor un roure vell en la roureda,
si l' eura, sa estimada, 'l sobrevíu,
en ses branques y tronch penjada 's queda,
convidant als aucells á ferhi niu.

Sos braços sechs amaga, d' amor boja,
de sos braços amants ab la verdor;
Artemisa selvática, que estoja
la pols de son marit dintre son cor.

Digitized by Google

Y vessant vida, somnis y canturies,
aquell cadavre immens sembla vivent,
y la tomba del rey de les boscuries
es lo breçol d' un altre món naxent.

De Catalunya l' arbre viu encara ;
si es vell, grat sía á Dèu, no es moridor,
lo fruyt daura sa cima com suara,
y está com sempre sa brancada en flor.

Mes, per vert y ufanós que sía 'l roure,
té en sa immensa capsada algún secall,
y les ones del temps, que 'l fan somoure,
sempre algún brot ne tiran riu avall.

De vent cada alenada lo despulla
d' un tros de escorsa ó d' una flor gentil,
y axís de brot en brot, de fulla en fulla,
los cabells roba la tardó al Abril.

¡Qué fulles cauen de la patria historia!
del front de Catalunya, ¡qué brillants!
¡qué raigs de llum del carro de sa gloria,
astre d' amor de tots los catalans!

Digitized by Google

Ja un alt castell, ja un monestir s' ensorra;
ja 's pert, com una joya una costúm;
ja un santuari divinal s' esborra
ab lo vas d' or perdentse lo perfúm.

Ja vella cariátide, cansada,
l' arquivolta del temple dexa anar,
y pedra que avuy pert la portalada,
demá per terra tirará l' altar.

La gótica finestra coronella,
si veu torce 'l pilar que la sosté,
també torçuda acluca sa perpella
divina, que una fada desclogué.

De segle en segle 'ls monuments s' esfloran,
¡ay! son ramells que passan de má en má,
los ulls amants cada matí n' anyoran
algún, que, aquella nit, s' esllabissá.

La orella anyora 'l cántich que s' oblida,
y al avi que 'l cantava anyora 'l cor,
y á cada flor que en terra cau marcida
y á cada estela que en lo cel se mor,

Digitized by Google

y als sabis de la pléyade de Balmes,
y als cantors de l' esbart de Piferrer,
y 'ls que allá dalt florexen ja com palmes
que abrigá un día 'l catalá llorer.

ENDREÇA

Excursionistes, que pel plá y la serra
en lo camp de la patria espigoláu,
ajudarli á cullir lo que es á terra,
ajudarli á servar lo que li cau.

Puix vostre cor en son passat s' abeura,
aconhortaula de tant bé perdut;
per ella sou vosaltres un brot d' eura
que s' enfila amorós á son escut.

Digitized by Google

RECORT DE MURCIA

La torrentada ja arriba;
la torrentada es aquí,
arrasant tot lo que troba,
masos, temples y jardins,
cabussant hómens y casas,
capdellant arbres y nius.
Ab sos udols la tempesta
fá més horrible la nit;
cada casa es un sepulcre,
la ciutat un cementir.
Davant de la rierada
va l' estol dels fugitíus,
uns als altres empenyentse
per no dexarse assolir.

Digitized by Google

A tres dits de la sumzada
corra una mare ab sos fills,
aucells tendres que aletejan
en la boca d' un mastí.
Ella es vella y va fexuga,
ells lleugers com un sospir;
la pobra mare ensopega
y l' agafa 'l remolí.
Tot enfonzantshi per sempre
té 'ls ulls y 'l cor ab sos fills,
y veyent que ab ella 's giran:
—Fugíu, los crida, fugíu;
esperaume en la ribera
ó jo us esperaré allí.
La ribera ahont va á esperarlos
es ¡ay! la del paradís.

Digitized by Google

LA VIUDA DEL ESCULPTOR

Roseta 's deya la esposa,
la esposa del esculptor,
al temps en que aquexa Rosa
tenía forma y color.

Emprenent l' últim viatge,
ell trist li digué: —Al morir,
sols puch dexarte exa Imatge,
que ara acabo d' esculpir.

¡ La Verge que representa
no 't dexe may de sa má!—
Y mirantla somrihenta,
l' esperit á Dèu doná.

Digitized by Google

¿Què farás, dona ignorada,
si sols ta cambra 't coneix?
¿Al caure de la brancada
hont pot arrelar l' esqueix?

Les malaltíes y penes
han ajupit aquell cos,
ja á son coll no hi baxan trenes,
ja es d' argent son cabell ros.

D'ençá que s' ha emmalaltida
ningú la vol aprop seu,
y está en una golfa humida,
carrer del Peu-de-la-Creu.

Malalta sobre una estora,
passa los díes plorant:
pel pobre malalt que plora
¡qué fexuchs los díes van!

Pobra Rosa emmustehida,
¡còm t' han tirada al carrer!
lo món les dones oblida
quan no li donan plaher.

Digitized by Google

Com ningú sab sa existencia,
ningú li porta aliment:
qui 't corone ¡oh paciencia!
sols pot ser l' Omnipotent.

Ningú li fá companyía,
sinó la Imatge gentil,
y de la Verge María
n' es la golfa 'l camaril.

Res més li queda per vendre,
Ella y la llantia d' estany
que á voltes no pot encendre
sinó una vegada l' any.

Si un xich d' oli algú li envía,
ella li diu: — Dèu n' hi dó! —
y del menjar l' estalvía
per fer cremá 'l llantió.

Y la Verge, que es tan bona,
li parla del marit seu,
y li ensenya la corona
de que es hereua la creu.

Digitized by Google

Mes ella arriba al calvari
de ses penes sense fí:
prou li ha costat d' arribarhi,
mes se li acaban aquí.

Més que malalta es mitg morta,
tot lo seu cos va cayent,
va cayent com una porta
que l' ánima está rompent.

Mira la Verge María,
recordant al seu espòs,
y la pobra en sa agonía
té 'l coratge de tots dos.

En son desvari 's mitg-lleva
y diu, tornant caure al llit:
—¡Oh Vos, que sou obra seva,
portaume hont es mon marit!—

Digitized by Google

LA GINESTAYRE

Rossa n' es la ginestayre
que vé Collcerola avall;
rossa n' es com la ginesta
que sos dits van esfullant.
Ne té les cistelles rases
y á curull lo devantal,
y encara, axona que axona,
les branquetes va esflorant;
talment que roba, diríau,
la rossor als ginestars
per portarla á Barcelona
lo día de Corpus sant.
Allí té la mare cega,
que avuy plorava de fam:

Digitized by Google

—No ploréu, la meva mare,
li deya ella sospirant;
jo vaig á cullir ginesta,
compradors no 'n faltarán.—
Quan arriba á Barcelona
la ginestayre es un maig;
lo rastre de flors que dexa
una estela d' or apar.
Ne dú la falda que 'n vessa
y un cistell á cada braç:
groga n' es com unes dobles;
¡no li 'n fará guanyar cap!
la pobreta de sa mare
montanyes d' or s' ha format:
ja se 'n va ab la seva filla,
«¡Flor de ginesta!» á cridar.
La ginestayre bé agrada,
les floretes altre tant,
que les flors tenen un día,
la ginestayre quinze anys.
L' un les demana axonades,
l' altre lligades á rams;
qui para la barretina,
qui extén un mocador blanch.
Mentres ven flor de ginesta
la professó va arribant,
torrent de llum entre ribes

Digitized by Google

de domassos verts y blaus:
al só de la cornemusa,
vé l' exèrcit dels gegants,
ab les seves gegantesses
diu que son deu aquest any:
tots ells van armats de porra,
totes elles de ventall.
Al Bou segueix la Mulassa,
fentli recorts de Nadal;
les timbales timbalejan;
rugeix lo Lleó daurat
prop de l' Áliga, que axampla
ses ales, com per volar
ab exos monstres que fugen
del gran Dèu del cristians.
Seguexen creus y banderes
y frares negres y blanchs,
y escolanïes que entonan
lo *Sacris* angelical.
La cega resa que resa,
sa filla no resa tant,
espargint la flor sobranta
carré' amunt y carré' avall.
Quan arriba la custodia,
ella aboca 'l devantla;
sa mare, del cor aboca
la flor de sos prechs y salms.

Digitized by Google

Del vericle que flameja
devalla á sos ulls un raig,
que, com poncelles, se badan
al bes del día que naix;
y veu l' Hostia del Altíssim,
per sempre sía alabat,
entre ciris á fileres
y corones de brillants,
estelada de la gloria
que l' acompanya ací baix.
Sol hont les ánimes pures
se venen á assoleyar,
amor dels Ángels y 'ls hómens,
¡oh Jesús sagramentat!
lo que aquells dos cors vos diuen,
mirantvos y sospirant,
digauho á aquells que no hi veuen,
perquè no us volen mirar.

Digitized by Google

MANE NOBISCUM, DOMINE

¿Vos tornaré dexar, Jesús dolcíssim?
¿Vós tornaré dexar?
eix llaç ab que 'm lligareu suavíssim
¿lo tornaré trencar?

¿Tornaré beure en fétida cisterna
les aygues del plaher,
dexant les vostres, font de vida eterna
del celestial verger?

¿A perdre us tornará l' ánima mía,
joyell que la adornáu,
divina perla que á la terra envía
l' onada del cel blau?

Digitized by Google

¿Lo tornarèu dexar tot solitari
lo cor hont fereu niu?
¿demá restará buyt aquest sagrari
que avuy ab flors guarníu?

¿La fera del pecat esgarrifosa
hi tornará á fer cau?
¿se posará l' eruga en exa rosa
que Vos esbadelláu?

No, Jesús, no; mon esperit es vostre,
per sempre y tot sencer;
jo 'n llançaré defora á qui no 's postre
davant vostre poder.

Gelós aprés vos tancaré les portes,
per que no us en anéu,
de mos bells somnis ab les branques mortes
que vaig tallant arréu.

De mon jardí daré les flors y fulles
al vent de la tardor,
perquè damunt de totes ses despulles
floresca vostre amor.

Digitized by Google

Jesús, bellesa antiga y sempre nova,
si tart jo us he trobat,
per enriquir á l' ánima que us troba
per Vos es aviat.

No hi dexéu apagar exa llum clara
que aquí Vos m' hi heu encès;
no us en anéu, no us en anéu encara,
no us en anéu may més!

Digitized by Google

ALS CATALANS DE FILIPINES

QUE M' HAN ENVIAT UNA CORONA DE LLORER D' ARGENT

Germans de Filipines, rebí vostra corona,
de argent finíssim que fongué l' amor,
y de més noble testa trobantla pariona,
la volguí per la Reyna del meu cor.

La volguí per la Reyna de Catalunya amada,
que té per trono 'l Montserrat altíu;
la volguí per son Angel hermós que m' ha donada
la lira que vosaltres aplaudíu.

Sol, l' endemá pujava y á peu, aquesta serra,
y posant á sos peus lo rich present,
diguí á la Verge Santa;—Reyna de nostra terra,
vostres fills vos la envían d' Orient.

Digitized by Google

Sovint, anyoradissos, allá en les Filipines
se giran, ab frisança, cap ací,
per sobre les montanyes, per sobre les boyrines,
vers hont torreja 'l Montserrat diví.

Y 'l Montserrat altíssim es lluny y no s' ovira,
sols senten vostra flama dins son cor;
¡oh Vos que esta montanya prenguereu per cadira,
Vos los veyéu los fills de vostre amor!

Vos los veyéu á tots, encara que ells no us vejan,
á tots los catalans del continent,
als qui llauran les ones que més enllá blavejan,
als qui viuen á ocás ó á sol-ixent.

Siau pel qui camina Sant Angel de la Guía,
pel qui navega estela de la mar;
siau la dolça Mare de tots ¡oh Mare mía!
com vostre Santuari es nostra llar.

Al jove que guerreja, soldat del rey d' Espanya;
al que viu lluny de Vos malalt y trist;
al mártyr de la patria que mor en terra extranya;
al mártyr del amor de Jesucrist;

Digitized by Google

¡oh! al missioner que dexa sos pares y sa terra,
per seguir la bandera del Senyor,
y als ídols sanguinaris, dintre 'l desert, fá guerra
ab les enceses armes del amor;

mostraulos la corona de llor que no s' esfulla,
ensenyaulos la palma celestial,
que l' huracá no trenca, ni la tardor despulla,
dexant son nom, com sa ánima, immortal.

Quan en aquells payssos, que encara se pledejan
l' aygua y lo foch, la mar y los volcans,
en boca d' exos monstres mitg engolits se vejan,
siau l' áncora Vos dels catalans.

Quan lo terrible *baguio*, d' encesa cabellera,
arranque 'l bosch, capgire los conréus,
quan en torrents se fongan los cels en primavera,
abrigáu ¡oh María! als germans meus.

En aspre terratrèmol al trontollar la terra,
com vaxell al vayvé de la maror,
quan tot, fins les montanyes, desarrelat s' aterra,
quan res no 'ls val, que 'ls valga vostre amor.

Digitized by Google

Salvaulos y algún día, tornant d' aquelles illes,
d' Espanya los apóstols y guerrers,
que ab propia sanch batejan ses més remotes filles,
durant á vostres plantes sos llorers.

Y, aprés, exa corona d' argent que nos envían,
á dalt del paradís se 'ls torne d' or;
que, al peu de vostre soli, vostra corona ells sían,
y que hi haja un recó pel portador!—

Digitized by Google

LA VEU DE L' ATLANTIDA

AL ESCRIPTOR GRANADÍ D. F. DÍAZ CARMONA

Cabussada per lo llamp,
dins l' abisme jau l' Atlántida,
cadavre d' un continent
que té la mar per fossana;
mes, titá mal-soterrat,
tot sovint braceja y brama,
y avuy ha llançat un crit
á sa vehina l' Espanya:
—Filla meva del meu cor,
vina, vina á mon llit d' aygua;
mon cadavre es de gegant,
mes n' hi cab un altre encara.
—Per venir al fons del mar,—
li respón,—só jovensana;

Digitized by Google

dexaume vetllar ací,
entre-mitg d' Europa y África,
ací d' hont sortí Colóm,
ací hont arribá Sant Jaume.
—Si no vols venir de grat,
vindrás ab mi arrossegada,
per los peus de tos turons,
pels cabells de tos boscatges.
—Al mon tinch fondes arrels
com la fé 'n té en la meva ánima;
si 'm sosté la má de Dèu,
no cauré jo anch que 'l cel cayga.—
Veyent que no hi vol baxar,
ja li dona una estrebada,
moventla de soca-arrel
ab sos braços de montanyes.
Li envía de sos Atlants
una legió subterránea,
la que té lo Tenerif
per xemeneya titánica.
Com minayres del infern
que á sos peus minan y taupan,
fan rodarhi ses marors,
ses marors de foch y flama.
Tremola lo Mulhacén,
serres de Ronda y Nevada,
que veuen caure sos pobles

Digitized by Google

com fruyters sa dolça cárrega.
Trontollan serres y plans
ab terrible sotragada,
de Valencia al Pirinéu,
de Portugal á Cerdanya.
D' aquexa trèmola nau
n' es la Bètica la barca,
la barca que en la maror
¡ay! ¡s' enfonza ara-abans-ara!
Se clivella lo seu fons,
y per ses boques badantes
l' Encèlado ponentí
fá sentir ses bramolades:
—Baxa ab mi al fons de la mar,
baxa ab mí, ma filla Espanya;
la mar d' hont has tret un món,
digna es de ser ta fossana.—
No la escolta Espanya, no,
des que altres veus la demanan,
la veu de sos fills que moren
en Motril, Loja y Alhama.

Caritat ¡oh veu de Dèu!
que avuy desvetllas ma patria,
recòrdali ses grandors,
lo que es avuy y es estada,
quan mitg món y l' altre mitg

Digitized by Google

ab son penó s' abrigavan.
Apágahi bé les passions
que la tenen corsecada;
la indiferencia, aqueix gel
que totes ses rodes para;
la política sens cor,
sense cor y sens entranyes;
l' error que tot ho emmatzina,
lo vici que tot ho mata;
la blasfemia, aqueix fetor
d' un sepulcre que no 's tanca.
Lliga germans ab germans,
les nacions unes ab altres,
lliga la terra ab lo cel,
lliga los hómens als ángels.
La caritat es la lley
que fá gravitar les ánimes
entorn del Dèu del amor,
que les atráu, mou y llança
per camins de viva llum,
ab ales de viva flama,
com astres entorn del sol
en lluminosa cascada.
Caritat, veu d' allá dalt,
la veu del abisme apaga,
y l' armonía dels cels
ací en la terra devalla.

Digitized by Google

HYMNE A SANT FELIP NERI

¡Oh Sant Felip! donaunos adjutori
del mon en los perills:
¡Oh Sant Felip, Patró del Oratori!
salvàu los vostres fills.

Trist es lo mòn; la vida transitoria
guía á la mort per espinós camí;
com Sant Felip cerquém en l' alta gloria
vida millor que no tindrá may fí.

Si de Jesús volém la companyía
nos la dará la santa oració;
pare amorós s' inclina nit y día
al fill que orant vé á demanar perdó.

Digitized by Google

Pobres, malalts, veniu á nostres braços;
Dèu, quan morím, nos reba axí en los seus,
del infermer un Angel compta 'ls passos
y diu Jesús: Es un amich dels meus.

Flors de plaher nos ofereix la vida,
mes ¡ay! fugím, puix guían al infern.
Fugím del món: sos gustos son mentida,
gust verdader sols lo pot dar l' Etern.

Los Sagraments, ¡oh fervorós Prevere!
son l' aliment del pobre caminant;
feu que plorant nos confessém com Pere,
feu que á Jesús rebám com Sant Joan.

De grans virtuts vostre Oratori es mare;
¡que n' es de dolç venirhi á reposar!
¡Oh! jo vull ser fill digne de tal Pare,
camí del cel vos vull acompanyar.

Lo pit obert, rompudes les costelles,
vostre gran cor nos ensenyáu aquí:
—Entráu, dihéu, veniuhi com abelles;
la mel que hi tinch es mel d' amor diví.

Digitized by Google

Jo hi vull entrar y 'n sortiré com flama
per inflamar lo cor de mos germans.
¿Cóm no ajudar al bon Jesús qui l' ama?
¿Cóm no salvar quan se 'n condemnan tants?

Mare de Dèu del Oratori guía,
cuydaulo Vos que 'n sou la dolça arrel;
feu que extenent ses branques cada día
faça pujar les ánimes al cel.

Digitized by Google

JESÚS Y L' INFANT

Jesús la gloria retreya
que al cel los justos tindrán,
y un dels Apóstols li deya:
—¿Quí será allí lo més gran?—

Al bell mitg de la rodona,
Jesús posa un infantó,
sentli d' aquella corona
cada dexeble un floró.

Ab una estreta abraçada
á son Cor diví lo uneix,
y ab una dolça alenada
son Esperit li infundeix.

Digitized by Google

—Qui vulla entrar en la Gloria,
diu, mostrántloslo ab lo dit,
trepitjant la vanagloria,
que 's faça com ell petit.

A qui s' exalta, algún día
lo veuréu humiliat;
qui ara, así baix s' humilía,
será allí dalt exaltat.

La porta del cel es baxa,
l' orgullós no hi entra, no;
hi entra tan sols qui s' abaxa
al nivell d' eix infantó.

No s' alça un arbre en la serra,
si no hi enfonza l' arrel:
lo més petit en la terra,
será 'l més gran en lo cel.—

Digitized by Google

Digitized by Google

TAULA

La caritat. 7
Per què cantan les mares. 10
Lo cego d' Alhama. 13
La mort del rossinyol. 15
La boyra. 19
La atzebara y la flor. 21
Lo Rector de Vilanova. 23
¡Amunt!. 26
Amor. 29
Lo lliri blau. 31
Lo bruel. 34
¡Pobra mare!. 38
En Comillas. 41
Resignació. 45
La mort del escolá. 47
La cegueta. 49
Amor de mare. 52

Digitized by Google

Amor de fill. 54
La rosa marcida. 57
Bon missatge. 59
Jesús á sos amichs. 61
En l' enterro d' un nin. 64
La cuereta. 65
A la mort de D. Antoni López. . . . 71
Jesús als noys. 74
Per què 'l Dèu de la pau. 77
¡Ingratitut!. 78
L' eura. 79
Recort de Murcia. 84
La viuda del esculptor. 86
La ginestayre. 90
Mane nobiscum, Domine. 94
Als catalans de Filipines. 97
La veu de l' Atlántida. 101
Himne á Sant Felip Neri. 105
Jesús y l' infant. 108

Digitized by Google

Digitized by Google

OBRES DE MOSSEN JACINTO VERDAGUER

	Ptas.
La Atlántida, poema, ab la traducció castellana de D. Melcior de Palau, nova edició enquadernada ab tela.	4
Canigó, poema, ab rica enquadernació. . .	5
Idilis y Cants místichs.—Tercera edició.. .	1'25
Enquadernats en tela..	1'75
Llegenda de Montserrat.—Segona edició. .	1
Cansons de Montserrat.—Segona edició. .	50
Cansons de Montserrat, ab música de Lluís Ginestá.	6
Patria, poesíes, en quart, en rústica.. . .	3
Nerto.—Traducció del Poema de Mistral. .	1'50
Lo somni de Sant Joan.—Segona edició. . .	1'50

Á PUNT DE SORTIR

La Fugida á Egipte.
Roser de tot l' any.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google